

**VISUOMENINĖS ŽELDYŅŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS KOMISIJOS
PRIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S**

2021-05-31 Nr. 52
Vilnius

Posėdis įvyko 2021-05-30
Pasitarimo pirmininkas – Dainius Labeckis
Pasitarimo sekretorė – Milda Laužikaitė

DALYVAVO:

Komisijos nariai Andreas Byrne, Algis Davenis, Banga Grigaliūnaitė, Pranas Gudaitis, Dainius Labeckis, Milda Laužikaitė, Laura Pačtauskaitė, Roma Vasyliūtė-Byrne.

SVARSTYTA:

1. Dėl medžių Žalgirio g. (pagal projektą).
2. Dėl medžių Žirmūnų g. 1 (pagal prašymą).
3. Dėl beržo Taikos g. 239 (gyventojų prašymu).
4. Dėl medžių Žirmūnų g. 125 (gyventojų prašymu).
5. Dėl medžių Algirdo, K. Kalinausko ir V. Mykolaičio-Putino gatvėse (pagal projektą).
6. Dėl beržo prie Krokuvos g., buv. Drakonų pievoje (gyventojų prašymu, dėl vykdomo projekto).
7. Dėl medžių Klaipėdos g. 9 (pagal projektą).
8. Dėl kaštono Rasų kapinėse (pagal prašymą).

NUTARTA:

1. Dėl medžių palei gatvę projektuojamoje dviračių tako ir šaligatvio teritorijoje komisija negali pateikti išvados, kadangi su prašymu nebuvo pateiktas joks brėžinys su pažymėtais medžiais, pagal kurį būtų galima identifikuoti medžius, nurodytus prašyme. Vykdamas darbus, rekomenduojame užtikrinti šaknų apsaugą nuo sužalojimo, ypač tai liečia dvi išsaugomas vertingas brandžias tuopas, kadangi visai netoli jų kamienų yra tiesiami šaligatviai ir yra grėsmė, kad bus (arba jau yra) pažeistos jų šaknys. Šiuo metu medžiai yra geros būklės, tačiau netinkamai vykdomi darbai gali ją pabloginti. Rekomenduojame stebėti šių (ir kitų) medžių būklę ateinančiais metais po projekto įgyvendinimo,
2. Patikrinus vietoje buvo nustatyta, kad dalis medžių, kurių nuotraukas pateikė pareiškėjai, jau nupjauta. Medžių eilės palei teniso kortus būklė bloga dėl vandalizmo (specialiai apipjaustyti visų palei kortus augančių medžių kamienai), tačiau atsižvelgiant į tai, kad medžiai šį sužalojimą pakenčia ir vis dar gyvybingi, be to, tai yra istorinės saugomos dvaro sodybos želdinių alėjos likučiai, rekomenduojama šiuos medžius išsaugoti. Dėl to reikėtų ženkliai žeminti lajas, šalinant

nudžiuvusias viršūnes ir lengvinant apkrovą prastos būklės kamienams, esant galimybei – ištirti ir taikyti profesionalias arboristines priemones. Iš prie nupjautų liepų kelmų išaugusių atžalų rekomenduojama sudaryti sąlygas formuotis naujiems (keliakamieniams) medžiams, šiuo atveju tai būtų tikslingiau, negu sodinti naujus medžius vietoje nupjautų.

3. Medis sveikas ir tvirtas, grėsmės nekeliantis, jo išlinkimas sąlygotas specifinių augimo sąlygų. Leidimui jį kirsti ar kitaip tvarkyti pagrindo nėra.

4. Komisija apžiūrėjo ir įvertino medžius, tačiau, gyventojams prašant, sprendimą priims po to, kai bus susitakta su namo gyventojais, iš naujo sutarus dėl susitikimo laiko.

5. Prašome pateikti atspausdintus brėžinius su pažymėtais medžiais, kadangi, atsižvelgiant į teritorijos dydį, pateiktu formatu jie yra iš esmės nepanaudojami komisijai tikrinant medžius ir sprendžiant vietoje dėl jų išsaugojimo ir suderinimo su projekto tikslais galimybėmis. Tuo pačiu atkreipiame dėmesį, kad, pagal LR kultūros vertybių registrą, gatvių perimetrinis apželdinimas yra saugoma vertingoji Naujamiesčio (un. k. 33653) savybė, lemianti nacionalinį šios vertybės reikšmingumą.

6. Įgyvendinamo projekto sprendiniai potencialiai kelia grėsmę medžio šaknims ir yra koreguotini. Šiuo metu palei didelį geros būklės beržą, kuris auga želdyno centre ir projekte numatytas išsaugoti, yra numatyta tiesti kelią, o medžio šaknų apsauga projekte galimai neužtikrinta. Tokią išvadą leidžia daryti ne tik projekto brėžinys, bet ir kiti medžiai teritorijoje (pvz. eglė), kuriems šiuo metu, įgyvendinant projektą, buvo daugiau ar mažiau pažeistos šaknys. Dėl to būtina instrukuoti ir rangovus ir priminti jiems jų atsakomybę vykdyti nustatytus želdinių apsaugos statybų metu reikalavimus, kad beržo polajo ir šaknyno zona nebūtų pažeista ir kad kelias palei jį būtų įrengiamas apsaugant šaknis, jų nenukapojant.

7. Pareiškėjo pageidavimas iškirsti visus 20 brandžių istorinių Vilniaus senamiesčio rūmų kiemo medžių yra nepateisinamas ir nederas su šios teritorijos statusu. Šie medžiai, nors ir seni, nėra blogos būklės, yra perspektyvūs ir saugotini kaip istorinių miesto sodų relikvai, netgi pačiam pareiškėjui naudingi, nes didina senamiesčio kiemo jaukumą, patrauklumą ir autentišką įvaizdį. Pareiškėjas nepateikė įrodymų, kad medžiai yra kuo nors žalingi, o naujos infrastruktūros įrengimas nėra pateisinama priežastis vertingiems medžiams kirsti saugomoje teritorijoje. Tokie sprendiniai paprastai yra suderinami su medžių išsaugojimu, kai yra laisvos erdvės toliau nuo medžių (šiuo atveju jos yra pakankamai) arba taikant specialias priemones, kur inž. tinklus tenka kloti po medžiais ar šalia jų. Atsižvelgiant į tai, medžius dera saugoti, leidimo juos kirsti neišduoti.

Komisija galėtų patikslinti šią išvadą, jeigu pareiškėjas sudarytų sąlygas apžiūrėti teritoriją.

8. Atsižvelgiant į tai, kad tai yra brandus, įvairiapusiškai geros būklės kaštonas, svarbus istorinio želdyno kraštovaizdyje, o jokių jo pažeidimų ar jo grėsmių nenustatyta, komisija daro išvadą, kad kirsti, genėti ar kitaip tvarkyti kaštoną priežasties nėra. Šalia medžio kamieno stovinčio paminklo kryžius yra remontuotinas (kryžių derėtų bent jau suveržti), tačiau su medžiu tai nesusiję, o paminklo pasvirimas savaime nėra pavojingas.

Kilus klausimų arba neaiškumų, susisiekti su Komisija (el. p. zeldynukomisija@gmail.com).

Pasitarimo pirmininkas

Seimins Labocinis

Pasitarimo sekretorė

Milda Lauzdaitė